

Maaouia proti Francii [velký senát] – č. 39652/98

Rozsudek ze dne 5. 10. 2000 [velký senát]

Článek 6

Článek 6-1

Občanská práva nebo závazky

Použitelnost článku 6 na řízení o zrušení zákazu pobytu: *článek 6 se nepoužije*

Skutkový stav – Stěžovatel je tuniský občan, který v roce 1980 ve věku 22 let přicestoval do Francie. V roce 1992 se oženil s francouzskou občankou. V roce 1988 byl odsouzen k trestu šesti let odnětí svobody. Po propuštění v roce 1990 mu byl vysloven zákaz pobytu, který odmítl uposlechnout. Nato proti němu bylo zahájeno trestní řízení, ve kterém mu byl uložen trest odnětí svobody na jeden rok a zákaz pobytu na území Francie na dobu deset let. Jeho odvolání k odvolacímu soudu a Kasačnímu soudu byla zamítnuta. Na základě stěžovatelova návrhu na soudní přezkum správní soud zrušil příkaz k jeho deportaci. Poté se stěžovatel obrátil na Nejvyšší státní zastupitelství při odvolacím soudu s žádostí o zrušení zákazu pobytu. Následně svoji žádost podal znovu a dožadoval se určení termínu jednání, neboť žádost byla ji delší dobu nevyřízena. V lednu 1988, kdy bylo dokončeno šetření ohledně stěžovatelovy osoby, odvolací soud jeho žádosti vyhověl a zákaz pobytu zrušil s odůvodněním, že příkaz k deportaci již byl zrušen. Stěžovatel požádal o legalizaci svého postavení přistěhovalce ve Francii, načež mu bylo vydáno povolení k desetiletému pobytu spolu s pracovním povolením. Následně podal k Soudu stížnost na délku řízení o zrušení zákazu pobytu.

Právní posouzení – článek 6 odst. 1: Pojmy „občanská práva nebo závazky“ a „trestní obvinění“ jsou autonomními pojmy. Soud se do té doby otázkou použitelnosti článku 6 na řízení o vyhoštění cizinců nezabýval, zatímco Komise vyjádřila názor, že jej použít nelze. Ustanovení Úmluvy musejí být vykládána ve světle celého jejího systému, včetně Protokolů. Článek 1 Protokolu č. 7, jenž obsahuje procesní záruky vztahující se na řízení o vyhoštění cizinců, ve spojení s jeho předmluvou naznačoval, že státy si byly vědomy nepoužitelnosti článku 6 na řízení o vyhoštění cizinců a měly v úmyslu přijmout v této oblasti určitá opatření. Tento výklad podporovala i důvodová zpráva k Protokolu č. 7, z níž bylo zřejmé, že státy si nepřály tato řízení zahrnout do působnosti článku 6. Z uvedeného vyplynulo, že předmětem řízení o zrušení zákazu pobytu nebylo rozhodnutí o „občanském právu“, přičemž skutečnost, že zákaz pobytu měl významný dopad na soukromý a rodinný život stěžovatele nebo na jeho vyhlídky na zaměstnání, pro klasifikaci tohoto řízení jako občanskoprávního nepostačovala. Řízení se netýkalo ani rozhodnutí o „trestním obvinění“. Charakter těchto rozhodnutí bylo podle vnitrostátního právního řádu možno vykládat různě. Toto kritérium však nebylo rozhodující. Pokud šlo o povahu uloženého trestu, zákaz pobytu v rámci členských států Rady Evropy obecně nespadal do oblasti trestního práva. Toto rozhodnutí, jež ve většině států mohou vydávat i správní orgány, představuje zvláštní preventivní opatření, jehož účelem je kontrola přistěhovalectví. Skutečnost, že jsou vydávána v rámci trestního řízení, nemůže změnit jejich v zásadě preventivní charakter. Soudu zavřel, že rozhodnutí o vstupu, pobytu a vyhoštění cizinců nejsou rozhodnutími o stěžovatelových občanských právech nebo závazcích nebo trestních obviněních proti němu ve smyslu článku 6 odst. 1.

Závěr: Článek 6 odst. 1 se nepoužije (patnáct hlasů proti dvěma).